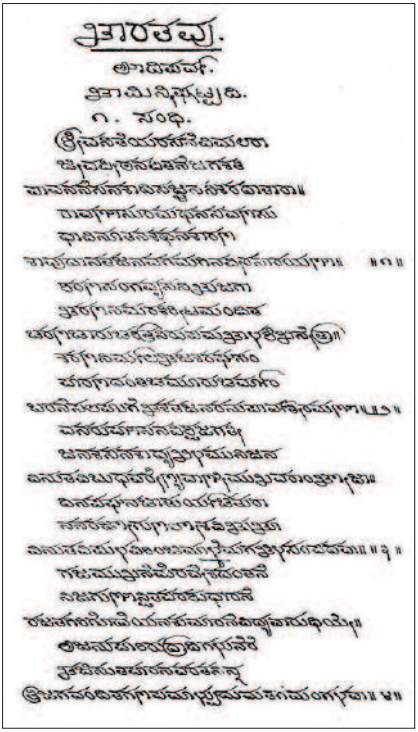
ಭಾರತವು.
ಆದಿಪರ್ವ.
ಶ್ರೀಮನ್ನಿಖಿಲಭ್ರಷ್ಟರಿ.
೧. ಸಂಧಿ.
ಶ್ರೀವನಿತೆಯರಸನೆನಿಪಮಲಾ.
ಜೀವನಿಧಿಕೃತನಧಿಕನೆನಿಪ
ಮಾನಸಜನಕನುಪಾಸ್ಯನಸಕಲಸುರಾಸಾ॥
ಮಾವ್ಯಗಾಸುರಮಥನಸವ್ಯಗ
ಪಾಣಿನಮಿತಶಕ್ರಭವ್ಯಗ
ಶಾಯ್ಯಾನಳಿಸಮಗಮನಪಾಲಯಪ್ರಾ॥ ೧॥
ಭರ್ಗ್ಗಾಮರಭವ್ಯಾನ್ತಿಕಜಾ
ಸ್ವರ್ಗ್ಗಾಸಮಕರೀಟಮಂಡಿತ
ಚರ್ಗ್ಗಾಡಾಯಾಕೃತಿಯಮಮಕ್ಲಾಪ್ತಿಕ್ಷಾತ್ರಾ
ಸರ್ಗ್ಗಾಸನ್ನಲ್ಲಾಜಸಂಗಂ
ಮಾನಗ್ರಾದಂಭಮಾಯಾಡಮಂ
ಭಾರನಿಪಲಮಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಪನಂಬಾವಿಷ್ಣುಪ್ರಾ॥೨॥
ವಸಿಯರ್ಮಾನಂಬಪ್ಪಿಜನಿಸಿ
ಜಾನಕನಿಸಿಳಾಧ್ಯಾಕ್ಷಮುಸಜನ
ಮನಮಧಿಬುಧವರೇಣ್ಯವಾಗಿಮುಖವಂತ್ರಾಗ್ರಾ॥
ಮನಮಹಾಗಾಯಯಗಮನ,
ನಾಸಿಕಾಗ್ರಾಗಾಗ್ರಪಿಪ್ರಭು
ಮನಸಿಮಳಿಯಲಂಬಾಗಾಸಿಕಾಸಂಭವಾ॥ ೩॥
ಗಜಮುಖನೆಮೊದಲಾದಂಜನೆ
ನಿಜಸುಗ್ರಾಹ್ಯಪ್ರಮಕುಮಾರನೆ
ರಜತಗಿರಿನಿಲಯನಳಿಯಮಾಣಿಪಿಳ್ಳಾರುಡಿಮ್ಮೆ॥
ಅಜಮುಖಅಖಾಪ್ರಾಣಸುತನೆ
ಶ್ರೀವಿಜಯಾತ್ಮಜಸಹೋದರನ್ನ
ಶ್ರೀವನಮಾಲಿಕನಗ್ರಮಮಸ್ಮಯಮಕರಂಮಗಳಾ॥ ೪॥

ಹರ್ಮನ್ ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ 1851ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಆರಂಭದ ಪದ್ಯ
ಚಿತ್ರ : ಮಿಥಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅದಕ್ಕೆ ಆನುಷಂಗಿಕವಾಗಿ ಆಡುವ ಮಾತೆಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾನಹಾನಿಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಆಕೆಯನ್ನು ಬೆತ್ತಲಾಗಿಸುವುದರ ಒಳಮರ್ಮವೋ, ಹಿಂದೆ ಆದ ಅವಮಾನದ ಸೇಡು ಮುಖ್ಯವೋ, ಈಗ ದಾಯಾದಿಗರ ಮೇಲೆ ಹಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶವೋ, ಅಸಹಾಯಕರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅವಮಾನವೇ ತಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಪರಮಾಧಿಕಾರದ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನವೋ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಹಾನಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೆ ಸಭಾಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯ ಶೋಷಣೆ, ಹಿಂಸೆ, ಮಾನಹಾನಿ ಇವು ಹೇಗೆ ಶತಮಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ದ್ರೌಪದಿ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಎದುರು ನಿಂತು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವೇ.

ಸೀರೆ ಸುಲಿಯುವ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ಭಂಗ ಯಾರಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರು ಈ ಅಪಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಸಹಾಯಕತೆಯಿಂದ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವಮಾನದ ಉರಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣುತ್ತಾ ಕೂತವರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ತಾವೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಭೀತಚೇತನರಾದವರು, ಅನ್ನದ ಋಣಕ್ಕಾಗಿ ತಾಳಿಗೆ ಒಣಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತವರು; ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದ ಪರಮಾವಧಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರ ಚಿತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಇಂಥದೊಂದು ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೈವದ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಬಂದ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಥ ನಂಬಿಕೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮಿತ್ರ, ಗುರು, ದೈವ